

for mig andet at gøre end at fortsætte Forhandlingen i dette Spor.

Jeg tog da Forhandlingerne op med Holbæk Byraad, som forud havde nægtet at modtage Indkvartering. Disse Forhandlinger stod længe paa og resulterede i, at Byraadet gik ind paa at lade foretage Folkeafstemning i Holbæk, og for saa vidt Borgerskabet selv ønskede Indkvartering, vilde Byraadet forlade sit negative Standpunkt og give efter for Folkestemningen. Det viste sig ved Afstemningen, at, saa vidt jeg husker, henimod $\frac{3}{4}$ af Byens Borgere vilde have Garnison. Der kan det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) se, hvordan selv en By som Holbæk har stillet sig; det ærede Medlem mente, at det var noget, Byerne vilde bede sig fritagne for. (K. M. Klausen: De komme nok til at fortryde det!). Ja, det er en anden Sag, det vide vi ikke endnu, i alt Fald har Holbæk taget imod det, der har været Tid til mange og lange Overvejelser; men det er et Faktum — det ved det ærede Medlem meget godt —, at trods alt det, der er sagt mod Militæret, har ogsaa den Stad, som en Tid var repræsenteret af det nuværende Medlem fra Kalundborg (Rode), vedtaget med stor Majoritet at ville have Garnison. Først da den Forhandling var tilendebragt, foretog jeg en Undersøgelse af, hvad Forskel der er mellem at paatvinge Kommunens Beboere en Indkvartering og at bygge Kaserner og faa Indkvartering paa det Grundlag, som Krabbe har godkendt og bemyndiget Kommissionen til at forhandle paa, og jeg fik da det Resultat ud af de Beregninger, der i den Anledning bleve foretagne, at Forskellen vil blive ca. 139,000 Kr. om Aaret, idet den kommunale Indkvartering vil koste ca. 471,035 Kr., medens en Indkvartering i kommunale Kaserner vil koste ca. 608,780 Kr. saaledes, at det er Byerne, der skulle skaffe alt fornødent, alle Etablissementer, Skydebaner, Øvelsespladser, Eksercerhuse, Kaserner o. s. v. mod, at Staten lejer dem for et Beløb, der er beregnet til en vis Rente og Afdrag af de Laan, som ikke Staten, men Kommunerne optage for at fyldestgøre dette Formaål.

I Mellemtiden fik jeg en Forespørgsel fra Finansudvalget, ganske naturligt, en Forespørgsel om, hvad der var foretaget i Ministeriet med Hensyn til Spørgsmaalet om Garnisonerne paa Sjælland. Jeg underskrev da et Svar den 6. December 1910, og i dette Svar giver jeg en klar Fremstilling af, hvad det drejer sig

om. Jeg ser, det er optaget i Finansudvalgets Betænkning, og ingen kunde være i Tvivl om, hvad det gælder. Men ved Siden deraf vedlagde jeg en finansiel Opgørelse for hver enkelt af de 6 Garnisonsbyer, for at Finansudvalget kunde se, hvilken finansiel Forskel der er mellem at indkvartere hos Borgerne og i Kaserner paa det Grundlag, der forelaa.

For at jeg med det samme hurtigt kunde faa Forhandling om dette sidste Spørgsmaal med Finansudvalget, gaar jeg først til Finansudvalget den 7. December om Formiddagen og afleverer min Skrivelse og siger: Her er Svar paa den Forespørgsel, der er stillet angaaende Garnisonerne; der er andre Ting, der er spurgt om; det kan jeg ikke svare paa skriftlig i dette Øjeblik, men det kommer senere, og saa vedlægger jeg denne statistiske Opgørelse over Forholdet mellem disse to Former for Indkvartering, og derefter siger jeg: Jeg ønsker Finansudvalgets Svar paa, hvilken af de to Indkvarteringsmaader vi skulle foretrække. Der blev saa forhandlet, og det var mig klart, at Flertallet af Finansudvalget foretrak Indkvartering i Kaserner; det gør jeg ogsaa. Det er af sanitære Hensyn meget bedre, og man kan fra militær Side holde ganske anderledes Orden og Kontrol med de værnepligtige, naar de aftjene deres Værnepligt ved Indkvartering i Kaserner, end naar de ere indkvarterede rundt hos Borgerne, og i de smaa Byer kunne de risikere at faa ret tarvelige Kvarterer, da det mange Steder vil knibe med at skaffe Plads. Formanden i Finansudvalget spurgte mig, om jeg ønskede skriftligt Svar, og dertil sagde jeg: Ja, jeg forlanger et skriftligt Svar, og nu er jeg glad ved at have gjort det, man skal altid have sine Papirer i Orden; selv om man forhandler med et saa loyalt og elskværdigt Udvalg som Finansudvalget, holder jeg af at være paa det rene med, hvad vi ere blevne enige om. Saa ventede jeg i tre Dage, og under 10. December modtog jeg en skriftlig Meddelelse fra Formanden om, at Finansudvalget foretrak Indkvartering i Kaserner. Saa var jeg ikke i Tvivl om, hvad jeg skulde gøre, thi det faldt fuldstændig i Traad med, hvad jeg ønskede, og hvad jeg selv tilsigtede, og derfor bemyndigede jeg Oberst Thortsen til at afslutte Forhandlingerne med Kommunerne om dette Forhold paa det Grundlag, der var lagt af min Forgænger, paa det Grundlag, jeg nu selv maa fortsætte paa, og som Finansudvalget for saa vidt havde givet sin Billigelse.